

Program přednášek podzimního VII. semestru

ak. r. 2004/2005

TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ

obecná část

I. Tresty a ochranná opatření – 29.09.2004

(doc. JUDr. V. Kratochvíl,

CSc.)

Základní pojmy:

- kriminální politika, trestní politika, sankční politika

Podstata soudního trestu a ochranného opatření z pohledu škol trestního práva:

- vznik trestního monopolu státu
- klasická škola
- pozitivistická škola
- současné názory na pojem a podstatu soudního trestu a ochranných opatření (teorie absolutní, relativní a smíšené)
- úvahy de lege ferenda v ČR (Návrh trestního zákoníku - 2004, dualismus a monismus trestních sankcí, restorativní a retributivní justice)

Systém trestů a ochranných opatření de lege lata:

- podstata a funkce obou systémů
- druhy trestů a ochranných opatření

Systém trestních sankcí de lege ferenda:

- Návrh trestního zákoníku - 2004

Účel trestního zákona a prostředky jeho dosažení:

- prostředky uvedené v § 2 tr. zák.
- ostatní prostředky (§ 24 až 26, § 66 aj. tr. zák.)
- účel trestního zákona v Návrhu trestního zákoníku - 2004

I. Tresty (1) – 06.10.2004

(doc. JUDr. V. Kratochvíl,

CSc.)

Účel trestu de lege lata:

- vnitřní logika ust. § 23 tr. zák. a podstata exemplárního trestu
- účel trestního zákona (§ 1 tr. zák.), účel trestu (§ 23 tr. zák.) a zásada účelnosti trestu

Trestněprávní alternativy a některé druhy trestů de lege lata (vybrané problémy):

- přehled trestněprávních alternativ
- mediace a probace: podstata pojmů, zák. č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

- alternativy k potrestání: podmíněné upuštění od potrestání s dohledem (§ 26, § 26a, § 26b tr. zák.)
- alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody: obecně prospěšné práce (§ 45 tr. zák.); podmíněné odsouzení (ponechání podmíněného odsouzení v platnosti, § 60 odst. 1 tr. zák.); podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem (§ 60a tr. zák.); podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem (§ 63 odst. 1, 3 tr. zák.)
- trest vyhoštění (§ 57 tr. zák.)
- výjimečné tresty (§ 29 tr. zák.)

Trestněprávní alternativy de lege ferenda:

- Návrh trestního zákoníku - 2004

Vybrané základní zásady ukládání trestů de lege lata, de lege ferenda:

- žádný trestný čin bez trestu (neodvratnost trestání)
- přiměřenost (adekvátnost) trestu a idea trestu spravedlivého
- zásady zákazu analogie a retroaktivity k tíži pachatele při ukládání trestů a ochranných opatření
- humánnost trestů a trestní liberalismus
- zásady trestání podle Návrhu trestního zákoníku - 2004

III. Tresty (2) – 13.10.2004 Dr.)

(JUDr. V. Kalvodová,

Realizace trestu odnětí svobody pravidelného (OS):

- výkon trestu OS (penologie a penitenciaristika), zák. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu OS, vyhl. MS č. 345/1999 Sb., Řád výkonu trestu OS), ve znění vyhl. č. 378/2004 Sb.
- vybrané zásady zákona o výkonu trestu OS u dospělých
- vykonávací řízení o uloženém trestu OS (zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním)
- činnost probační a mediační služby (zák. č. 257/2000 Sb.)

Realizace trestu odnětí svobody výjimečného (VOS):

- výkon doživotního trestu

IV. Tresty(3) a ochranná opatření – 20.10.2004 CSc.)

(doc. JUDr.V. Kratochvíl,

Trestání forem mnohosti trestné činnosti de lege lata, de lege ferenda:

- trestání souběhu trestných činů (trest úhrnný a souhrnný, § 35 tr. zák.)
- trestání recidivy (zpětnosti) trestné činnosti a ukládání trestu odnětí svobody zvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 34 písm. j), § 41, § 42 tr. zák.)
- ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení (§ 43, § 44 tr. zák.) zvlášť nebezpečným recidivistou (§ 41, § 42 tr. zák.)
- trestání mnohosti sui generis (tzv. další trest, § 36 tr. zák.)

Exkurs:

- ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu (§ 37a tr. zák.)
- trestání forem mnohosti a pokračování podle Návrhu trestního zákoníku - 2004

Účel ochranného opatření de lege lata, de lege ferenda:

- účel trestního zákona a účel ochranných opatření
- účel ochranných opatření podle Návrhu trestního zákoníku - 2004

Druhy ochranných opatření de lege lata (§ 71 tr. zák.) a de lege ferenda:

- ochranné léčení (§ 72 tr. zák.) a léčebně preventivní péče ve smyslu zák. č. 37/1989 Sb.
- zabránění věci (§ 73 tr. zák.) a /trest/ propadnutí věci (§ 55 tr. zák.)
- druhy ochranných opatření podle Návrhu trestního zákoníku – 2004

V. Ukládání opatření mladistvým – 27.10.2004

(JUDr. J. Zezulová,

Ph.D.)

Idea trestního práva mladistvých (mládeže):

- zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže (ZSVM)
- základní zásady ukládání opatření mladistvým podle ZSVM

Účel trestu obecně a opatření u mladistvých zvláště:

- logika a vztah § 23 tr. zák. a § 9 ZSVM

Druhy opatření a jejich ukládání mladistvým, výkon opatření:

- upuštění od uložení trestního opatření (§ 11 ZSVM)
- podmíněné upuštění od uložení trestního opatření (§ 14 ZSVM)
- výchovná opatření (§ 15 ZSVM)
- ochranná opatření (§ § 21 ZSVM)
- trestní opatření (§ 24 ZSVM)
- opatření ukládaná dětem mladším patnácti let (§ 93 ZSVM)

Zánik opatření ukládaných mladistvým:

- promlčení výkonu trestního opatření (§ 34 ZSVM)
- zahlázení odsouzení (§ 35 ZSVM)

VI. Zánik trestů a ochranných opatření – 03.11.2004

(JUDr. V. Kalvodová,

Dr.)

Nedostatek trestnosti činu a zánik trestu:

- okolnosti vylučující trestnost činu
- okolnosti způsobující zánik trestnosti činu
- okolnosti způsobující zánik trestů a ochranných opatření

Zánik trestů a ochranných opatření z pohledu vybraných základních zásad trestního práva:

- zásada zákonnosti trestů a ochranných opatření (čl. 39 Listiny, § 27, § 71 tr. zák.)
- zákaz analogie a retroaktivity zákona k tíži pachatele z hlediska trestů a ochranných opatření

- personalita trestů a ochranných opatření
- žádný trestný čin bez zákonného trestu (neodvratnost trestu)

Zahlázení odsouzení:

- zahlázení odsouzení a funkce trestního práva
- formy zahlázení odsouzení

zvláštní část

přednášející: doc. JUDr. J. Kuchta, CSc.

VII. 10.11.2004

Úvod do zvláštní části trestního práva

Vztah obecné a zvláštní části trestního zákona:

- hledisko legislativní, výkladové a aplikační
- systematika obecné a zvláštní části trestního zákona
- systematika obecné a zvláštní části Návrhu trestního zákoníku - 2004

Trestné činy proti republice (Hl. I.):

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., vazby na obsah Hl. IV. a XII. zvl. části tr. zák.

VIII. 24.11.2004

Trestné činy hospodářské (Hl.II.)

Trestné činy proti majetku (Hl. IX.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., § 89 odst. 11, 12, 13, 14, 16, 18, tr. zák.

IX. 01.12.2004

Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hl. III.)

Trestné činy obecně nebezpečné (Hl. IV.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., vazby na obsah Hl. I., VII. zvl. části tr. zák., § 89 odst. 9, 10, 11 tr. zák.

X. 08.12.2004

Trestné činy hrubě narušující občanské soužití (Hl. V.)

Trestné činy proti rodině a mládeži (Hl. VI.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., vazby na obsah Hl. VII. zvl. části tr. zák., § 89 odst. 4, 5 tr. zák.

XI. 15.12.2004

Trestné činy proti životu a zdraví (Hl. VII.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., § 89 odst. 7 tr. zák.

Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti (Hl. VIII.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., vazby na obsah Hl. X. zvl. části tr. zák., § 89 odst. 6 tr. zák.

Trestné činy proti lidskosti (Hl. X.)

Trestné činy proti brannosti a proti civilní službě (Hl. XI.)

Trestné činy vojenské (Hl. XII.)

- vybrané skutkové podstaty z hlediska institutů obecné části tr. zák., § 90 odst. 1, 3, 4, 5, 6 tr. zák.